

Odpolední výuka pro žáky 2. stupně a jak na to

Příklad inspirativní praxe pro zavedení a provoz kombinované výuky
Pokusné ověřování kombinovaného vzdělávání

1 Souhrnná data

Název příkladu inspirativní praxe	Odpolední výuka pro žáky 2. stupně a jak na to	
Název školy	Svobodná škola Přerov – základní škola, s.r.o.	
Adresa školy	nám. T. G. Masaryka 225/14, 750 02, Přerov I – město	
Datum zpracování tohoto dokumentu	9. 6. 2024	
Datum zahájení realizace IP	1. 9. 2023	
Autor (autoři IP)	Michal Vodička	
Kontakt na autora	michal.vodicka@svobodnaskolaprerov.cz 775 187 462	
Anotace	Přibližujeme způsob pohledu na odpolední výuku pro starší žáky v naší svobodné škole. Popisujeme výhody a úskalí možnosti skládat si vlastní odpolední program.	
Klíčová slova	odpolední výuka, kroužky, odpoledne, samostatnost, výběr, distanční výuka	
Počet žáků školy přímo ovlivněných příkladem inspirativní praxe		5
Celkový počet žáků školy		75

2 Popis příkladu inspirativní praxe

2.1 Popis zavedené inspirativní praxe

Ve školním roce 2023/2024 jsme v rámci PO KV zavedli pro žáky na 2. stupni ZŠ možnost poskládat si vlastní odpolední výuku a naplnit tak jejich představy a požadavky. Jedná se o dobu, kdy obecný zájem žáků o výuku je nízký a každá škola přemýšlí nad tím, jak odpolední výuku pojmout co nejlépe.

Nám se osvědčilo umožnit žákům vybrat si způsob učení se podle jejich potřeb a možností. **Žáci mají určené množství hodin odpolední výuky podle ročníku podle školního vzdělávacího programu.** V těchto časech probíhá výuka předmětu Svět v souvislostech (SVS), který v sobě integruje více oborů lidské činnosti a umožňuje provázání učiva.

Žáci si mohou (se souhlasem rodičů) volit způsob realizace této výuky.

- a) Prezenční účast na realizaci SVS ve škole (toto není součást PO KV).
- b) Domácí příprava a realizace aktivit. Žáci si zvolí a dohodnou s koordinátorem KV způsob a náplň domácí výuky. Ta může proběhnout v synchronní nebo asynchronní podobě online výuky.**
- c) **Realizace získávání znalostí a dovedností u externích poskytovatelů (jedná se o asynchronní distanční výuku).**

Žák má tedy možnost navštěvovat prezenčně například Science kroužek, který v sobě integruje fyzikální, chemické a biologické znalosti a je vedený průvodcem (pedagogem) ve škole. Nebo má možnost se učit dohodnuté doma. Pokud se například dítě učí japonštinu v pravidelném kroužku mimo školu, může si po schválení náplně kurzu koordinátorem KV na škole nechat tuto docházku uznat jako odpolední výuku. **Součástí obou způsobů realizace je průběžná reflexe s koordinátorem KV na škole.**

2.2 Jaké byly důvody a cíle, které nás vedly k zavedení popsané inspirativní praxe

Důvodem zavedení těchto možností je potřeba dětí učit se odpoledne témata svým zvoleným způsobem. Cílem bylo najít společně řešení, které způsobí, že se **žáci budou učit samostatně a s vnitřní motivací, nezávisle na prostředí.**

2.3 Výhody, které zavedená inspirativní praxe přináší

Výhodou je **vedení dětí k učební a životní autonomii. Žáci se učí přijímat odpovědnost za plánování svého učení a také za naplnění zvolených cílů.** Odpadá závislost na hodnocení autority. **Žáci se učí reflektovat své konání a na základě reflexe korigovat své jednání.**

2.4 Potíže, které jsme při zavádění inspirativní praxe překonali

Počáteční problémy nastaly při nastavování pravidelné reflexe. Cesta k učební autonomii má u různých lidí různou délku a někdy bylo třeba více intervenovat ve smyslu dodržování stanovených aktivit.

2.5 Zdroje nutné pro realizaci inspirativní praxe

Ochota pedagogů k pravidelným schůzkám se žáky.

2.6 Plánovaný další rozvoj inspirativní praxe

V dalších letech budeme tuto praxi upravovat a rozvíjet. Více zpřesníme podmínky pro volbu a reflexi vlastních aktivit. Do tohoto procesu zapojíme více rodiče. V tomto roce stáli rodiče spíše mimo tento proces a zvláště u některých dětí to nebylo úplně nejlepší řešení.

V příštím roce plánujeme, jako nezbytnou součást PO KV, zavést pravidelné sdílení získaných znalostí a dovedností v celé skupině žáků na 2. stupni. Vnímáme to jako součást přenosu znalostí, které žák získá v PO KV, na všechny žáky. V tomto roce jsme se zaměřili na zavedení systému a sledování jeho fungování u jednotlivých žáků.

3 Doporučení pro zavedení naší inspirativní praxe na jiné škole

3.1 Doporučení pro úspěšné zavedení popsané inspirativní praxe

Tuto praxi můžeme doporučit v případě, že budou zaměstnanci školy připraveni k průběžnému reflektování procesu se žáky. Zabere to relativně dost času. Výsledky však budou stát za to. Alespoň v to doufáme.

Reflexe zabere nejméně 1–2 hodiny s každým žákem. Nejprve každý týden, poté se frekvence schůzek může natáhnout na 1 měsíc. Méně často už podle našich zkušeností není vhodné.

3.2 Doporučení, jak sledovat (měřit) úspěšnost zavedení popsané inspirativní praxe

Lze použít dotazník spokojenosti dětí a rodičů, v případě externích lektorů si vyžádat slovní hodnocení pokroku žáka.

3.3 Dostupná podpora ze strany autorů popsané inspirativní praxe

Vždy je možné se do školy přijet podívat, napsat e-mail nebo zavolat a konzultovat.

4 Doporučené zdroje informací, které jsme použili pro přípravu a zavedení inspirativní praxe

Nepoužili jsme žádné zdroje. Vytvořili jsme vlastní systém.